

VAPENBILDEN

NUMMER 76 · DECEMBER 2008

WWW.HERALDIK.SE

VAPENBILDEN utkommer med fyra nummer per år: februari, maj, september och december. Utgivare är Svenska Heraldiska Föreningen i samarbete med Heraldiska Samfundet. Issn: 0349-0602.

Upplaga: 800 exemplar.

Lösnummer: 30 kr för 32-sidigt nummer, 20 kr för 16-sidigt + porto. Beställ från Jesper Wasling (se nedan).

REDAKTION

REDAKTÖR Magnus Bäckmark,
Lillkalmavägen 17, 182 65 Djursholm,
magnus@heraldik.se, 08-756 37 90
Marcus Karlsson, marcus@heraldik.se
Jonas Arnell, jonas@heraldik.se

MEMLEMSKAP I SVENSKA HERALDISKA FÖRENINGEN

ÅRSVAGIFTEN är 150 kr för privatpersoner och prenumererande organisationer. En medlems familjemedlemmar kan lösa medlemskap för 50 kr per person. Inbetalning sker på PLUSGIRO: 22 27 90-8, BANKGIRO: 5142-9561.

KONTAKTA SVENSKA HERALDISKA FÖRENINGEN

ORDFÖRANDE Henric Åsklund,
Ekoxevägen 9, 247 35 Södra Sandby,
henric@heraldik.se, 046-575 34

SEKRETERARE Jesper Wasling,
Sämgatan 10, 507 45 Borås,
jesper@heraldik.se, 033-10 74 81

KONTAKTA HERALDISKA SAMFUNDET

SEKRETERARE Magnus Bäckmark,
Lillkalmavägen 17, 182 65 Djursholm,
magnus@heraldik.se, 08-756 37 90

TRYCK Affärstryckeriet i Falköping AB.

OMSLAGSBILD Huvudbaner över kammarherren friherre Åke Oxenstierna (af Eka och Lindö), död 1714, i Lillkyrka kyrka. Huvudbaneret är ett i raden av heraldiska minnen över ägare till gården Eka, vars ägarlängd genomgås (del 2) på s. 8-11 och 14. Foto: Bengt O. Nilsson.

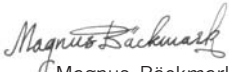
Hundratals ögon

Bästa läsare och medarbetare,

För tio år sedan blev jag medlem i SHF. Det ger mig anledning till en liten tillbakablick. Då, 1998, utkom VAPENBILDEN med två 16-sidiga nummer om året. Numera presterar vi två och en halv gång så mycket, 80 sidor om året, till hälften i färg (vartill tillkommer inhäftade MEDDELANDEN FRÅN SVENSKA VAPENKOLLEGIET). Hur kvaliteten eventuellt har förändrats är svårare att mäta, men jag tycker själv sammantaget att det på detta decennium har varit en fin utveckling för tidskriften, som jag gläds åt att få redigera.

Här vill jag passa på att förklara hur de här 80 sidorna i fyra nummer om året skapas. Materialet skrivs av oss läsare själva, av alltifrån studerande till professorer, av alltifrån nybörjarintresserade till på olika sätt verksamma forskare och heraldiker. Under min tid som redaktör, från 2001, handlar det om hittills 67 skribenter. Alla är välkomna att bidra med material. Hundratals ögon och öron runtom i landet och världen upptäcker så mycket mer än vi tre i redaktionen.

På VAPENBILDENS planeringssida, www.heraldik.se, länk i vänstermarginal till VAPENBILDEN, sedan länk längst ned till Planeringssida, finns nya spännande saker att skriva om och som är fritt fram att tinga till mig. Om du känner till något som borde skrivas om i VAPENBILDEN, använd sökfunktionen och sök på sidan efter något nyckelord för att kontrollera att någon annan skribent för närvarande inte planerar att skriva om samma sak. Om du inte hittar något kan du antingen själv åta dig saken – eller bara tipsa mig om att någon borde skriva om den.

Magnus Bäckmark
redaktör

Rättelse

nr 69, s. 479. Att Alexander Roslins ordenstecken som riddare av Vasaorden målats hängande i band omkring hans sköld är inget oegentligt, utan helt efter den dåtida normen. Ordenstecknet bars om halsen intill 1844. Tack till Knut-Axel von Schoultz, Eskilstuna, för uppmärksammandet.

Nominera en medaljör

Det är dags att nominera de heraldiker som du tycker gjort sig förtjänta av Svenska Heraldiska Föreningens förtjänstmedalj.

Alla kan nomineras. Det kan vara en framstående heraldisk konstnär, någon som behärskar den heraldiska teorin (konstvetare, historiker, jurist eller något annat), en aktiv föreningsperson eller någon som har heraldiken som yrke. Det viktiga är att personen gjort betydande insatser för heraldiken i Sverige eller Norden.

Styrelsen behöver din nominering senast den 15 december. Du får lämna mer än ett förslag, men inte fler än tre. Kontakta sekreterare Jesper Wasling för att lämna ditt förslag.

Medaljörerna kommer att presenteras i VAPENBILDEN nr 77 som utkommer i februari 2009.

Jesper Wasling

Nya ledamöter i SVK

Med anledning av att Eric Bylander avböjt omval i Heraldiska Samfundets styrelse har HS utsett Vladimir A. Sagerlund som sin nya representant i Svenska Vapenkollegiet. Svenska Heraldiska Föreningen har beslutat att låta Eric kvarstå som SVK-ledamot, nu på SHF-mandat. Dessutom har SHF utsett Jesper Wasling som ny ledamot i kollegiet. En presentation av de nya ledamöterna kommer i nästa nummer.

Henric Åsklund

Konferens i maj

Den 22–24 maj 2009 äger den 5:e nordiska heraldiska konferensen rum i Stockholm med tema personvapen och vapenrätt. Reservera redan nu tid i kalendern!

MB

Hårda paket till jul ...

Paket 1
Medeltidens härold
Heraldik för nybörjare
250 kr, medlemspris 170 kr

Paket 2
Heraldica Hodierna
Nordisk heraldisk terminologi
Variera heraldiska vapen mera
350 kr

Paket 3
Alla fem titlar
600 kr, medlemspris 500 kr
Lägger du till 50 kronor blir du medlem på köpet!

Beställ senast 15 december för leverans innan jul.
SHF c/o Wasling, Sämg. 10, 507 45 Borås. Alt. jesper@heraldik.se

Statens troféer presenteras

Lars C. Stolt

In hoc signo vinces. A presentation of the Swedish State Trophy Collection, Stockholm 2006, 240 sidor, färgillustrerad, kvarto, pappband, ISSN 1101-7023, Statens Försvarshistoriska Museer, pris: 340 SEK.

En länge efterlängad presentation av den svenska statens synnerligen rikhaltiga trofésamling har nu utkommit under den latinska titeln IN HOC SIGNO VINCES, d.v.s. 'Under detta tecken skall du segra', som på grekiska stod på det korstecken som kejsar Konstantin såg på himlen inför slaget år 312 mot Maxentius. Boken är dock inte utgiven på latin, utan på engelska. Ordet trofé kommer av grekiskans tropaion, segerstecken. Dylika kan bestå av från fienden erövrade vexilla (såsom fanor, standar och flaggor), vapen, musikinstrument, fästningsnycklar etc.

Dansk dragonfana för överstens eget kompani i Frands Henrik Springels regemente av Själlands dragoner, erövrad 1710 av Magnus Stenbock.

32 av 4.000

Boken innehåller ett antal uppsatser, i vilka inte färre än 18 författare belyser trofésamlingen ur skilda aspekter. Bland annat skriver Leif Törnquist om regementsfanor och kanontroféer, Tom C. Bergroth om heraldiska motiv, Johan Engström om fästningsnycklar, Martin Olin om trofétriumftåg i Stockholm, Vladimir Georgievich Danchenko om framställning av standar i 1600-talets Ryssland, Peter Gillgren om religiös ikonografi, Hans Riben om musikinstrument och Irma Wallenborg om det turkiska tältet. Boken avslutas med en katalog över de 32 troféer som finns utställda på Armémuseum

Trumfodral från Ryssland, erövrat 1703 vid Saladen. Ett dylikt trumfodral, som täcker trummans resonanskropp och kompletteras med en slagskinnet täckande övre del, skall inte förväxlas med en trumfana, som är fäst på trumman under dess användning.

av samlingens över 4 000 troféer.

Boken är ett måste för dem som är intresserade av vexillologi, heraldik och musikinstrument. En anmärkning måste dock riktas mot bokens layout. Pärmarnas insidor har nämligen försetts med illustrationer, som omöjliggör anbringandet av exlibris, utan att bilderna ifråga förstörs. Man frågar sig om de ansvariga är så obildade att de inte känner till att bokvänner fäster sina exlibris på frampärmens insida. För övrigt borde ett verk av denna dignitet ha försetts med ett bättre band, åtminstone ett klotband.

Nya vapen

Vapenbilden strävar efter att omnämna alla vapen nytillkomna i Sverige från och med år 2000. Vapen som tillkommit i samarbete med Riksarkivet (statsheraldikern) och övriga vapen som förs av offentliga organ tas in direkt i denna serie. Andra vapen, som till exempel släkt- och föreningsvapen, tas in här först efter det att de registrerats i Svenskt Vapenregister. Anmälan till vapenregistret görs till Svenska Vapenkollegiet, www.heraldik.se/svk.

Skaraborgs tingsrätt
I Skövde. Tingsrätten är sammanslagning, från januari 2009, av de tidigare tingsrätterna i Skövde, Lidköping och Mariestad. Modellritning levererad av Riksarkivet den 11 september 2008.

Sköld: *I av svart och guld ginstyckat fält ett lejon av motsatta tinkturer med röd beväpning, därest dylik skall komma till användning, i övre vänstra och i nedre hörnet av fältets svarta*

del åtföljt av en stjärna av silver [Skaraborgs län] samt däröver en ginstam av guld belagd med en svart balansväg. Skölden krönt med kunglig krona.

Teckning: Vladimir A. Sagerlund.

Gullberg

Antaget av Maude Heléne Gullberg, Falla Gärd, Lekeryd, 2007. Släktnamnet antogs 1775 eller kort dessförinnan av hennes farfars farfars farfar Anders Andersson Gullberg (född 1753), hammersmedsmästern i Högfors i Karbennings socken i

Västmanland, uppenbarligen efter Gullbo i samma socken, där släktens äldste kände stamfader bott, nämligen hans farfar Per Månsson (1694–1769), som en tid var soldat.

Sköld: *I silver ett störtat smalt blått gaffelkors åtföljt av en röd harpa, en röd eldsflamma och ett blått städ. Hjälm-täcke: Blått och rött fodrat med silver. Hjälmprydnad: Två korslagda blå hammare med röda skaft.*

Teckning: Magnus Bäckmark.

SV-38.

Ny Lord Lyon

David Sellar, tidigare persevant Bute, har den 7 mars 2008 utnämnts till vapenkung Lord Lyon (vilket är titeln på chefen för den heraldiska myndigheten i Skottland) efter Robin Blair, som gått i pension. Sellar, 67 år gammal, har under större delen av sitt yrkesliv arbetat som juridiklektor i Edinburgh, har publicerat artiklar om skotsk familjerätt och är en framstående forskare inom skotsk genealogi. Bilden här intill visar hans ämbetsvapen, som i sinister sköldhälfte innehåller sköldemärket från hans släktvapen.

MB

76:2008 Vapenbilden 5

Carl-Axel Rydholms samling

Fyra flyttkartonger med pärmar fyllda av heraldik, det är vad som ingår i Carl-Axel Rydholms samling som finns på Stadsarkivet i Göteborg.

Carl-Axel Rydholm var en betydande person i Svenska Heraldiska Föreningen (SHF) från grundandet 1976 till sin död 1999. Efter att han avled fick vi in en mängd föreningspapper och en pärm med vapen som han skapat åt andra. Vi trodde att detta var allt som fanns kvar, till Grästorps hembygdsförening förra året hörde av sig och berättade att de hade några säckar med material som hade tillhört Carl-Axel. Var vi intresserade eller skulle de slänga alltsammans? Självklart var vi intresserade och nu har vi gått igenom allt och strukturerat upp det en aning.

Urklipp, foton, brev

Samlingen består efter sortering av 7 pärmar med tidningsurklipp från c:a 1970 fram till 1998. Dessa har tillförts föreningens bibliotek, liksom en pärm med manus av Owe Wennerholm, två pärmar fyllda med kopior ur KULTURHISTORISKT LEXIKON FÖR NORDISK MEDELÅLD och en bunt genealogiska småskrifter.

Sedan finns 8 pärmar med foton av god kvalitet med företrädesvis heraldiska motiv, men även några kyrkor, från i huvudsak Västergötland samt till viss del från Värmland, Småland, Bohuslän och Östergötland.

Här finns också 4 pärmar av diverse utklipp och andra trycksaker som visar Rydholms referenser (bortsett från hans heraldiska bibliotek som gick på auktion efter hans död för knappt tio år sedan), 1 pärm med fakta om alla kommunvapen i Skaraborg (inkl. kopior från PRV och statsheraldikerämbet) samt korrespondens (2 pärmar) främst rörande hans

Jesper Wasling.

Materialet innehåller återgivningar av vapen som Rydholm varit med om att ta fram.

exlibrissamling, hans engagemang i Västra Sveriges Heraldiska Sällskap (VSHS) och tillkomsten av Svenska Heraldiska Föreningen. Breven omfattar perioden 1941–44, samt 1968–83.

Hans föreningsengagemang ger sig uttryck i 3 pärmar, vardera en för SHF, VSHS och Skandinaviska Heraldiska Sällskapet (SHS).

2 pärmar rymmer hans egen heraldiska forskning och av anteckningarna att döma rör det sig främst om förberedelser till kortare heraldisk-genealogiska artiklar.

Den som vill ta del av detta material kan vända sig till Stadsarkivet i Göteborg för att där forska på egen hand i Carl-Axel Rydholms och Casimir Sparre Lindes samlingar. Ett förbehåll finns, och det är att man endast efter SHF:s styrelses tillåtelse har rätt att ta del av den privata korrespondensen eftersom det här kan finnas uppgifter som är känsliga för ännu levande personer.

Om det finns medlemmar som har egna heraldiska arkiv men inte vet var ni ska göra av dem, så tar föreningen tacksamt emot dessa.

På SHF:s vägnar
Jesper Wasling
sekreterare

Fredrik Löwenhielm in memoriam

FREDRIK LÖWENHIELM

Generalmajor Fredrik Löwenhielm, Stockholm, avled i maj, nära 92 år gammal.

Fredrik var en helgjuten person med många strängar på sin lyra. Sin militära karriär avslutade han med tjänsterna som militärbefälhavare på Gotland 1968–71 och rikshemvärnsschef 1971–81, och var som sådan mycket uppskattad.

Han kallades till hovet som ceremonimästare 1979, vilken post han lämnade 1987. Fredrik var både intresserad och kunnig vad gäller heraldik och utmärkelser. Detta kom mycket väl till pass då han utnämndes till vice kansler och sekreterare vid Kungl. Maj:ts Orden (KMO) 1982, vilket han verkade som till 1996.

Hans kunskaper har manifesterats genom boken SVENSKA ORDNAR OCH MEDALJER, vilken utkom 1987 och i nytryck 1998.

Den kanske största insatsen på detta område var inrättandet av ordensmuséet på Kungl. Slottet, vilket tillkom på hans initiativ och som sedan också kunnat utökas.

Det var ett privilegium och ett nöje att få arbeta under Fredrik på KMO. Nämnas bör också hans arbete inom Svenska nationalkommittén för genealogi och heraldik, där han en tid var dess ordförande.

Det var med stor saknad som vi, hans vänner inom olika områden, mottog budet om hans bortgång.

Per Nordenvall
riddarhusgenealog,
historiograf vid KMO,
ordförande i Heraldiska Samfundet

Vapenbilder i Lillkyrka, del 2

Bengt O Nilsson

Här avslutas genomgången av heraldiska minnesmärken knutna till ägarna till Eka i Lillkyrka socken i Uppland. Genomgången påbörjades i VAPENBILDEN nr 74, s. 4–8, och fortsätter nedan med en utvikning till minnesmärken i Vadsbro och Fogdö kyrkor, för att sedan återvända till Lillkyrka.

Som nämnts i förra artikeln hade fru Märta Bengtsdotter (Ulv) och Åke Jöransson (Tott) fyra barn som nådde vuxen ålder. De kom att ärva stora jordegendomar efter föräldrarna.

Den ende sonen, Jöran Åkesson, född mellan 1513 och 1521, skrev sig till Tidö i Rytterne socken i Västmanland. Han var mellan 1539 och 1546 häradshövding i Tiunda härad och blev 1546 häradshövding i Åkerbo härad, allt i samma landskap. Han ägde stora jordegendomar i Uppland, Södermanland, Västmanland, Östergötland, Öland och Västergötland. Hans timglas sinade ut 1555 på Lagmansö i Vadsbro socken, i vilkens kyrka hans stoft inväntar den ”frögdefulla uppståndelsen”.

I kyrkan finns en minnestavla över honom, målåd på duk. Övre fältet domineras av hans fäderne- och modernevapen, Tott och Ulv, med följande text på textband: HER ÅKE IÖRGENSON RIDER, respektive FRW MERITA BENCT ARENTS DOTTER. I inskriftstavlan därunder står:

ANNO DOMINI 1555 DHEN 22
AFSONNADE DHEN ÄDLE VÄLBORNE IÖRGEN TOT
ÅKESON AFF TIJDÖÖ PÅ SIN GARDH LAGMANDZÖÖ
OCH BLEF HÄR BEGRAFVEN I WASBRO KYRKE
EFTER SIN YTERSTE BEGÄR.

Minnestavlan är troligen beskuren och försedd med en ram som hör en modernare tid till. Ursprungligen har den sannolikt haft en mer tidsmässigt snidad omfattning i renässansstil

Foton: Bengt O Nilsson.

Minnestavla över häradshövdingen Jöran Åkesson (Tott), död 1555, i Vadsbro kyrka. Om fädernevapnet (t. v.) vet vi, tack vare en kalkmålning i Hattula kyrka i Finland som målades under faderns livstid, att skölden var kvadrerad i rött och guld – som på dottern Bengtas minnestavla (se bild på nästa sida). Här synes alltså hans vapen, korrekt, vara courtoisievänt (i sin helhet spegelvänt) mot hustruns. I och med att skölden inte samtidigt lutats och hjälmen vänts mot hustruns vapen lämnas man som betraktare dock i viss osäkerhet om, alternativt, courtoisie *inte* iakttagits (varvid i så fall målaren placerat färgerna fel).

och på översidan försedd med någon form av krönstycke.

I Fogdö kyrka hänger två cirkelrunda minnestavlor med vapen för ätterna Färla och Tott, omgärdade av en latinsk inskrift. De är uppsatta över Bengt Nilsson (Färla) till

i Sverige först i mitten av 1600-talet, alltså drygt hundra år senare. Den hermelinsbrämade purpurmanteln kom senare också att bli riksrådets signum tillsammans med riksrådstavlen.

Intressant är också att fru Bengta hedrats med en egen minnestavla. Förutom när det gäller alliansvapen och donatorsvapen, så är målade heraldiska minnesmärken över kvinnor ovanliga i våra kyrkor. Det finns exempelvis bara ett känt huvudbaner uppsatt över en kvinna i Sverige – över Christina Svart, död 1691, i Skönberga kyrka i Östergötland.

Bengt och Bengta hade två barn, dottern Kristina och sonen Åke. Som nämnts tidigare var ägarförhållandena för Eka efter Måns Trottsens död osäkra. År 1562 finner vi dock en rättmätig ägare till godset, och det var den nyssnämnde sonen, riddaren och riksrådet Åke Bengtsson, även kallad Åke Färila. Hans ”meritlista” stod inte långt efter faderns, ”men inte så märkvärdig” som en dätida genealog uttryckte det. Han dog ogift i Stockholm 1578 och fick en ståndsmässig begravning i Riddarholmskyrkan.

Hans syster Kristina Bengtsdotter, död 1560, gifte sig 1548 med riksrådet, lagmannen och ståthållaren friherre Karl Holgersson Gera, död 25 juni 1566. De båda är begravda i Söderköpings stadskyrka, S: t Laurentii. De fick tre barn, sonen Holger som dog samma år som fadern, samt döttrarna Beata och Bengta.

Oxen har ögon

Den sistnämnda dottern, Bengta, död före 1601, kom att arva Eka efter morbrodern Åke Färila. Hon gifte sig 1575 med sin systers blivande svåger, hovjunkaren och ståthållaren i Reval Erik Gabrielsson (Oxenstierna), friherre till Eka och Lindö, död 1594. Hans huvudbaner och därtill hörande 15 anvapensköldar (en sköld är förkommen) förvaras idag undanstoppade i den yngre Ekagraven i Lillkyrka kyrka, liksom också sonen Åkes huvudbaner. Enligt anteckningar

Huvudbaner för friherre Erik Gabrielsson (Oxenstierna af Eka och Lindö), död 1594 och begravd i den äldre Ekagraven under koret i Lillkyrka kyrka där hans huvudbaner och sexton anor sattes upp. Nedanför skölden syns hans fädernevapen och modernevapen, Trolle.

från 1829, då huvudbaneret fortfarande var uppsatt i kyrkan, löd den nu utplånade texten på inskriftstavlan: ”Erik Gabrilson till Eka 1594”. En intressant detalj i målningen är att oxens ögon också kommit med. Annars framställs som bekant bara hornen, hjässluggen och örönen.

Förskönande fel

Anvapnen är godtyckligt uppsatta på en vulgär spaljéliknande ställning.

Anmärkningsvärt är att varken Banér- eller det kungliga Vasavapnet, som syns på fotografiet t. h., hör hemma bland faderns 16 anor. Banérvapnet är troligen förväxlat med

Huvudbaner över ståthållaren och krigsrådet friherre Åke Oxenstierna (af Eka och Lindö) d. ä., död 1653. Anvapnen hör till faderns anvapenserie.

vapnet för hans farfars farmors ätt Gren, vilket innehåller en spets från sinister.

Vasaättens vapen (men det äldre, ej det kungliga) skulle rätteligen ha funnits med i anvapenserien om 32, inte bara 16 anor, redovisats för honom – d.v.s. fem generationer bakåt, inte bara fyra. Hans farfars farfars mor var nämligen Kristina Kristiernsdotter (Vasa). Eriks bror Kristiern hade begravts i Maria-kyrkan i Sigtuna två år tidigare, 1592, med 16 anor. Också i hans fall har Oxenstiernavapnet målats med ögon på oxen, varför man kan misstänka påverkan därifrån eller en gemensam förlaga. I Kristierns anvapenserie finns Vasavapnet också med, men det är då inte det kungliga Vasavapnet, utan med vasen i ett odelat fält (vitmålat). Att Vasavapnet ”råkat” komma med bland brödernas 16 anor och ”råkat” göras till den kungliga grenens i Eriks fall kan misstänkas vara medvetna ”misstag” i syfte att försköna sin härstamning.

Ihjälfrusen på jämtländska fjällen

Sonen, friherre Åke Oxenstierna (af Eka och Lindö), var född 1583 och tjänstgjorde som krigsråd efter en militär karriär som slutade med att han var landshövding över Viborgs, Nyslotts och Kymmenegårds län. Han dog ogift 1653 på Eka och ligger begravd i den äldre Ekagraven under koret i Lillkyrka kyrka. Bland annat skänkte han till kyrkan den predikstol som än idag brukas i församlingen och som på sin ljudhuv bär hans donatorsvapen.

Texten på en numera försvunnen inskriftstavla till huvudbaneret löd:

Kongl Majjts och Sveriges Rikes Trooman, Fordom Krigsråd. Öfverste för Daalregementet och Landz Höfding öfver Vijborgh och des Lähn Herr Åke Oxenstierna, friherre till Eka och Årstah. Är född på Lindöö Den 6 maj åhr 1583 och i Herranom saligen af somnade på Eka den 2 januari 1653.

Brorsons son till denne Åke var hans namne, kammarherren Åke Oxenstierna (d. y.), född 1652 på Lindö i Östergötland, död 1714 på sin sätesgård Eka och begravd i den av honom uppförda yngre Ekagraven vid Lillkyrka kyrka. Hans huvudbaner, se omslaget. Inskriften lyder:

Hennes Kongl Majj^{tz} Rikens Änkedrottningz Troman och CammarHerre den Högwålborne Herren Herr ÅKE OXENSTIERNA, Friherre till EKA och Lindö, Herre till Bryggholmen, Föddes på Lindö Å^o 1652 d. 6 April och afsomnad i Herranom på EKA Å^o 1714 d. 23 februarii.

Ett av Åkes tolv barn, sonen Carl, inriktade sig efter studier på den militära banan. Som kapten frös han ihjäl på de jämtländska fjällen under Armfheldts sorgliga återtag från kriget i Norge 1719. På namnkartuschen till hans äminnelsevapen står:

forts s 14

Vapenrock med tre kronor

N. Stefan Bede

Hårdrockbandet Motörhead släppte sitt senaste album, Motörizer, nu i september. På omslaget, liksom på turnéaffischen, ses en kvadrerad sköld med Englands (1), Sveriges (3) och Wales (4) riksvapen. I det andra fältet återfinns bandets eget märke.

De olika riksvapnen anspelar på härkomsten för respektive bandmedlemmar, varav trummisen Mikkey Dee, eg. Michael Delaouglou, är född 1963 i Göteborg.

Symbolen i bandets märke heter Snaggletooth, eller som det fullständiga namnet lyder: Snaggletooth B. Motörhead. En del kallar felaktigt denna symbol för Warpig (stridsvin). Konstnären Joe Petagno skapade denna 1977 till omslaget för bandets debutalbum. Snaggletooth är en korsning av en gorilla/varg/hund som försetts med en uppsättning överdimensionerade vildsvinsbetar. Sångaren och basisten Lemmy Kilmister, eg. Ian Frasier Kilmister, fick sedan konstnären att lägga till hjälmen, kedjorna, den rinnande saliven, spetsarna och smutsen.

Bandets namn Motörhead skall utläsas och uttalas motorhead ('toplock' på svenska). De

Magnus Bäckmark.

två prickarna över det andra o:et lades till för att ”det såg tuftt ut”, enligt sångaren. Denna tradition i hårdrockskretsar har ett flertal andra grupper tagit efter, dock blev det i Sverige litet löjligt och hejdlöst roligt när ett band som Trojan satte dit sina två prickar!

Lagerborg utd^d

Den 25 februari 2004 utslöcknade adliga ätten Lagerborg, då änkan Susanna Bagge, född Lagerborg, bosatt i Saltsjöbaden, avled vid 91 års ålder. Hennes ätt härstammade från två bröder Skragge, båda militärer, som adlades 1719. Det talande vapnet är också uppbyggt av bilder passande för militärer; en borg, lagerkvistar (symboler för ära) och standar.

MB

Carl Anders Breitholtz

ERT SLÄKT- FÖRETAGS- KOMMUNVAPEN

HANDSKURET I TRÄ PÅ
TRADITIONELLT SÄTT OCH
YTBEHANDLAT ENLIGT
ERA ÖNSKEMÅL.

INTRESSERAD?

KONTAKTA MIG GÄRNA,
SÅ KAN VI GÖRA NÅGOT
UNIKT MED ER
VAPENSKÖLD.

MED VÄNLIG HÄLSNING,

THORLEIF AIFF

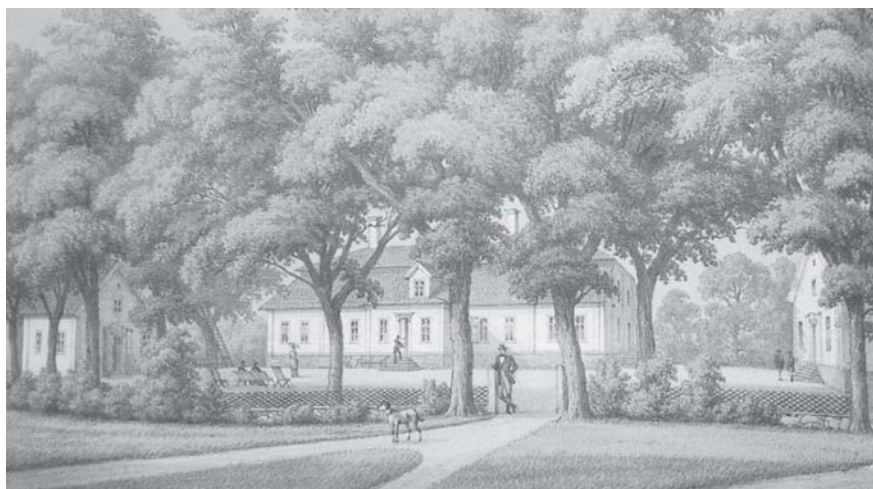
Vapen Hellstadius.

Förlaga: Magnus Bäckmark.

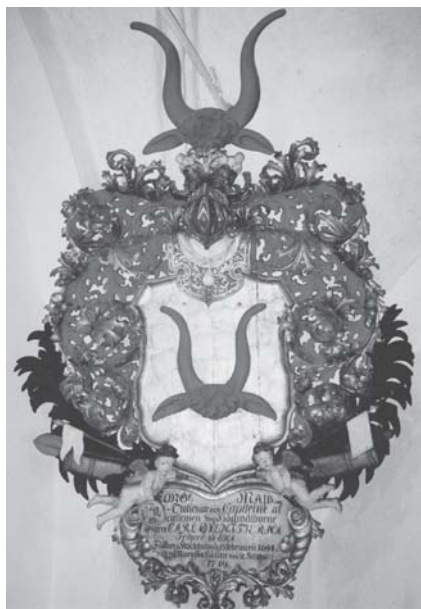

T. A. TRÄSKÄRNINGAR
ANHALTSVÄGEN 12
SE-543 94 TIBRO

TEL/FAX: 0504-201 10
MOBIL: 0706-82 76 38
E-POST: thorleifa@yahoo.se
www.bildhuggaren.se

En romantisk bild av säteriet Eka, vars äldsta delar är från 1680-talet, som det ter sig på en färglagd teckning i *UPPLANDS HERRGÅRDAR 1881*. Några större förändringar har inte skett till dags datum, utan godset är sig likt än idag.

Huvudbaner för friherre Carl Oxenstierna (af Eka och Lindö), död 1719.

forts från s 11

KONG^l MAJ^{tz} Trotienare och *Capiteine* af Fortificationen den Högwälborne Herre CARL OXENSTIERNA, Friherre till EKA, Föddes i Stockholm d. 13 februarii 1694, död på Norgska fjällen den 2 Januari 1719.

Efter Åke Oxenstiernas död ärvdes Eka vidare inom ätten Oxenstierna och kom att bli i dess ägo tills Axel Gabriel Oxenstiernas (1799–1839) timglas sinade ut. Hans änka Eugenia von Essen gifte om sig med greve Axel Lewenhaupt (1796–1893).

Från och med 1904 har egendomen bytt ägare flera gånger genom försäljning. Sedan 1989 ägs den av familjen Alfort.

Sigillet...

... har tillhört Nicolaus Erici Sundelius (1632–1704), kyrkoherde i Håtuna och Tibble i Uppland. Det är känt genom ett avtryck använt 1688 på hans trohetsed till kung Karl XI, i Kungl. Maj:ts kansli, Eder, volym 9, Riksarkivet. Sigillytans höjd är 9 mm.

Samma sköldemärke fördes åtminstone även av sonen Johan Sondell (1661–1706), kyrkoherde i Danvik och S i c k l a ö samt senare i Värmdö, men med a n n a n h j ä l m - p r y d n a d : två vingar (sigill känt 1697, volym 17 i samma arkivserie, sigillet höjd 13 mm).

Från Johans bror Olof härstammar den ointroducerade adliga ätten Olivestierna (adlad 1720 med nytt vapen och snart utslocknad).

MB

Nya medlemmar i SHF

1/7 – 31/9 2008

Jan Olof Järvung, Södra Vallgatan 14 B,
244 31 Kävlinge
Jan König, Lilla Nygatan 16, 111 28
Stockholm
Alexander Backlund, Vasavägen 11 B,
542 40 Mariestad
Thomas Engerud, Folkungagatan 98 A,
116 30 Stockholm
Anders Segersven, Sjundbyvägen 203 A,
FI-02580 Sjundeå, Finland
Carl-Henrik Svensson, Box 4, 623 21
Ljugarn
Bjørn Aksel Sund, Landingsveien 19, NO-
0770 Oslo, Norge

Underrättelse

Ronny Andersen, dansk kunglig vapenmålare, och Maibritt Zuschke, Köpenhamn, förlovade sig på Palatinen i Rom den 1 oktober, på hennes 30-årsdag.

www.heraldik.se/heraldica

Drastisk omritning i Finland

Vid årsskiftet kommer 67 kommuner i Finland att upphöra, då 32 nya storkommuner bildas. En betydande omritning av den heraldiska kartan är därför att vänta. En av de nya kommunerna kommer att heta Raseborgs stad efter sammanslagning av Ekenäs, Karis och Pojo. Vapnet framtogs genom en tävling och offentliggjordes den 14 maj. Det visar en ring av åtta vitsippor av silver med centrum (blombottnar) av guld i grönt fält. Kompositionen syftar på traktens natur – vitsippa är också Nylands landskapsblomma – och områdets ursprungligen åtta socknar. MB

Familjevapnet – nyckeln till din historia

Ett vapen utgör en familjesymbol och som sådan en traditionsbärare från generation till generation.

Jovenia Juveler har många års erfarenhet av att tillverka vapenringar med sigillgravyr - ett konsthantverk vars utförande kräver mycket hög precision. Jovenia Juveler har ett stort urval av ringmodeller.

VÅR "EGEN" MODELL

Ringen är massiv, i 18k guld med sigillgraverat vapen i oval Sardonyx.

Vi tillverkar även personligt designade vapenringar: Monogram, familjevapen eller emblem graveras exempelvis i manschettknappar och medaljonger:

EXKLUSIV LEVERANS

Vapenringen levereras i ett elegant etui tillsammans med 50 stycken visitkort – med Ert vapen i relieftryck – ett fotografi av ringen samt ett lackavtryck av vapnet.

Leveranstiden är åtta veckor.

 JOVENIA JUVELER
S. EGGER

Jovenia AB, Biblioteksgatan 10, SE-111 46 Stockholm
Telefon +46 (0)8-611 25 66, 611 25 88, Fax +46 (0)8-611 22 39
info@joveniajuveler.se www.joveniajuveler.se